

A lehajlított ugródeszka szélét egy α szögű lejtőnek tekinthetjük, s az ember akkor nem csúszik le a deszkáról, ha $\mu > \operatorname{tg} \alpha$.

Az α szöget a deszka pontos alakjának ismeretében differenciálszámítás segítségével lehetne kiszámítani, de mivel csak nagyságrendi becslést akarunk adni, egyszerűbb eszközökkel is célt érünk.

1988-12-470-1.eps

A legdurvább közelítésben az α szöget a BAD szöggel helyettesíthetjük (lásd az ábrát), vagyis $\operatorname{tg} \alpha \approx s/l$ módon számolhatunk. A valóságos hajlásszög ennél biztosan meredekebb:

$$(1) \quad \operatorname{tg} \alpha = \frac{BD}{CD} = \frac{s}{k \cdot l},$$

ahol a $0 < k < 1$ arányszám azt adja meg, hogy a B pontbeli érintő a deszka hányadrésznél metszi a vízszintes egyenest. Igaz ugyan, hogy k pontos értékét elemi megfontolásokkal nem tudjuk meghatározni, de az ábra alapján feltételezhetjük, hogy nagysága körülbelül 0,5 lehet.

A deszka lehajlásának megadott képletét felhasználva az ember súlyára az

$$F < \frac{Eab^3 \mu}{8l^2}$$

korlátot kapjuk.

A numerikus becslésnél választhatjuk például az $l = 2$ m, $a = 0,4$ m, $b = 0,05$ m adatokat. A fa Young-modulusa a táblázat szerint kb. 10^{10} N/m², a súrlódási együttható pedig 0,2 körüli érték. Ezekkel a kritikus terhelésre $F \approx 3000$ N, az ember tömegére $m < 300$ kg adódik.

Megjegyzés. Az egyik végén befogott, a másik végén terhelt rúd alakjának egyenlete $y(x) = \frac{s}{2l^3}(3lx^2 - x^3)$, ahol s a legnagyobb lehajlás, l pedig a rúd hossza. A rúd meredeksége az $x = l$ helyen: $\operatorname{tg} \alpha = y'(l) = \frac{3s}{2l}$, vagyis a megoldásban szereplő arányszám $k = 2/3$.